

EXPUNERE DE MOTIVE

I. MOTIVUL EMITERII ACTULUI NORMATIV

Prezenta propunere legislativă are ca scop fundamental îmbunătățirea sistemului de reintegrare socială a persoanelor eliberate din penitenciare prin crearea unui cadru juridic coerent care să faciliteze accesul acestora la servicii medicale adecvate în timpul detenției, la locuințe sociale după eliberare, la oportunități de angajare și la programe de sprijin comunitar. Necesitatea intervenției legislative este determinată de mai multe categorii de insuficiențe și neconcordanțe ale reglementărilor actuale, identificate atât prin rapoartele Mecanismului Național de Prevenire a Torturii, cât și prin deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele împotriva României.

În primul rând, sistemul penitenciar se confruntă cu un deficit cronic de personal medical, ceea ce afectează grav dreptul la sănătate al persoanelor deținute. Conform rapoartelor Administrației Naționale a Penitenciarelor, rata de ocupare a posturilor medicale din penitenciare este sub minimul necesar pentru asigurarea unei îngrijiri medicale adecvate, iar procedurile actuale de recrutare și externalizare a serviciilor medicale sunt insuficiente și ineficiente. Lipsa unei obligații exprese a Ministerului Sănătății de a sprijini sistemul penitenciar prin detașarea sau repartizarea de personal medical face ca această problemă să rămână nerezolvată de ani de zile, în pofida gravității sale.

În al doilea rând, analiza statistică a datelor privind executarea pedepselor în România relevă faptul că rata recidivei rămâne ridicată, ceea ce demonstrează insuficiența programelor de reintegrare socială și a măsurilor de sprijin post-detenție. Lipsa unor parteneriate structurate între sistemul penitenciar, autoritățile locale, angajatori și organizațiile neguvernamentale face ca persoanele eliberate din penitenciare să se confrunte cu obstacole majore în reintegrarea pe piața muncii și în găsirea unei locuințe, factori care contribuie semnificativ la recidivă. Studiile internaționale demonstrează că lipsa unei locuințe stabile și a unui loc de muncă în primele luni după eliberare crește cu peste șaptezeci la sută riscul de recidivă.

În al treilea rând, legislația în vigoare nu prevede mecanisme concrete de stimulare a angajatorilor pentru încadrarea foștilor deținuți, ceea ce face ca discriminarea

pe piața muncii să rămână un obstacol major în calea reintegrării. Deși Legea privind sistemul asigurărilor pentru șomaj prevede facilități pentru angajatorii care încadrează anumite categorii vulnerabile, aceasta nu acoperă în mod expres și persoanele eliberate din penitenciare. Această omisiune legislativă limitează semnificativ șansele de reintegrare ale foștilor deținuți și contribuie la perpetuarea ciclului infracțional.

În al patrulea rând, serviciile de probațiune, deși au un rol esențial în supravegherea și sprijinirea persoanelor condamnate, nu au în prezent o obligație legală expresă de a dezvolta programe de mentorat comunitar și de reducere a stigmatizării. Această lipsă de claritate legislativă face ca astfel de programe să depindă exclusiv de inițiativa locală și de disponibilitatea resurselor, fără a exista o viziune coerentă la nivel național.

Principiile de bază ale prezentei propuneri legislative se fundamentează pe conceptul de justiție restaurativă și pe recunoașterea faptului că reintegrarea socială eficientă a persoanelor condamnate necesită o abordare holistică, care să implice multiple instituții și actori sociali. Soluțiile legislative propuse pornesc de la premisa că succesul reinserției sociale depinde în mod crucial de asigurarea continuității îngrijirilor medicale, de accesul la o locuință decentă, de obținerea unui loc de muncă și de sprijinul comunitar în perioada de tranziție de la mediul penitenciar la viața liberă.

Elementele de noutate introduse prin prezenta propunere legislativă sunt multiple și semnificative. Pe de o parte, se instituie pentru prima dată în legislația românească o obligație expresă și concretă a Ministerului Sănătății de a sprijini asigurarea personalului medical pentru penitenciare, prin detașare, repartizare sau contracte de colaborare, cu prioritate pe specialitățile deficitare. Această obligație nu mai este lăsată la latitudinea autorităților sau la discreția protocoalelor de colaborare informale, ci devine un mandat legal clar, a cărui neîndeplinire poate angaja răspunderea instituțională. Totodată, se stabilește cadrul pentru elaborarea unui protocol formal între Ministerul Sănătății și Administrația Națională a Penitenciarelor, care va stabili fluxurile de trimitere către centre de referință și modalitățile concrete de detașare a personalului medical.

Pe de altă parte, propunerea legislativă introduce pentru prima dată în Legea locuinței un acces prioritar la locuință socială pentru persoanele eliberate din penitenciare care nu dețin o locuință și nu au familie. Această măsură recunoaște realitatea conform căreia lipsa unei locuințe în primele luni după eliberare constituie unul dintre cei mai puternici predictorii ai recidivei și ai eșecului reinserției sociale. Accesul prioritar este condiționat de recomandarea serviciului de probațiune și de situația economică a

persoanei, astfel încât măsura să fie orientată cu adevărat către cei care au cea mai mare nevoie de sprijin. Perioada de trei luni de locuință socială cu chirie subvenționată oferă o fereastră de oportunitate esențială pentru ca persoana eliberată să își găsească un loc de muncă și să își stabilizeze situația.

Un alt element de noutate semnificativ îl constituie extinderea expresă a stimulentele pentru angajatori astfel încât să includă și persoanele eliberate din penitenciare. Prin modificarea Legii numărul șaptezeci și șase din două mii și doi, se creează pentru prima dată un cadru legal explicit care încurajează angajatorii să ofere șanse de reintegrare foștilor deținuți, prin acordarea unor facilități financiare similare cu cele oferite pentru alte categorii vulnerabile. Această măsură trimite un mesaj clar că societatea română recunoaște valoarea reinserției și este dispusă să investească în reducerea recidivei prin crearea de oportunități de muncă.

În sfârșit, propunerea legislativă introduce obligația expresă a serviciilor de probațiune de a colabora cu autoritățile locale, organizațiile neguvernamentale și cultele recunoscute pentru sprijinirea reinserției foștilor deținuți, prin programe de mentorat comunitar, consiliere educațională și campanii de reducere a stigmatizării. Această dispoziție transformă serviciile de probațiune din simple organisme de supraveghere în agenți activi ai reinserției sociale, care au responsabilitatea de a facilita construirea de punți între foștii deținuți și comunitate.

Finalitatea reglementărilor propuse este multiplă și se articulează pe mai multe direcții strategice. În primul rând, se urmărește garantarea dreptului la sănătate al persoanelor deținute prin asigurarea unui nivel adecvat de personal medical în sistemul penitenciar. În al doilea rând, se vizează reducerea semnificativă a ratei de recidivă prin crearea unui sistem coerent de sprijin post-detenție care abordează principalele bariere în calea reintegrării sociale, respectiv lipsa locuinței, dificultatea găsirii unui loc de muncă și stigmatizarea socială. În al treilea rând, se urmărește consolidarea capacității instituționale a serviciilor de probațiune de a deveni actori centrali în procesul de reintegrare, nu doar în cel de supraveghere. În al patrulea rând, se dorește promovarea unei culturi sociale care să recunoască că reinserția eficientă a foștilor deținuți servește interesului întregii comunități prin reducerea criminalității și creșterea siguranței publice.

II. IMPACTUL SOCIOECONOMIC

Impactul socioeconomic al prezentei propuneri legislative este semnificativ și se manifestă pe multiple planuri, având efecte atât asupra mediului macroeconomic, cât și asupra mediului de afaceri, a situației sociale și a mediului înconjurător.

Din perspectivă macroeconomică, îmbunătățirea sistemului de reintegrare socială a foștilor deținuți va conduce la reducerea costurilor indirecte asociate cu recidiva. Fiecare persoană care nu recidivează reprezintă o economie pentru sistemul de justiție prin reducerea numărului de proceduri penale, o victimă în minus și, implicit, costuri sociale evitate. Estimările internaționale indică faptul că costul social total al unei infracțiuni, incluzând prejudiciile directe, costurile judiciare, costurile de executare a pedepselor și costurile de asistență a victimelor, depășește de multe ori de zeci de ori valoarea pedepsei aplicate. Prin urmare, chiar și o reducere modestă a ratei de recidivă cu zece puncte procentuale ar genera economii anuale de sute de milioane de lei pentru economia națională. Totodată, persoanele reintegrate cu succes pe piața muncii devin contribuabili activi la bugetul de stat prin impozite și contribuții sociale, în loc să constituie o sarcină pentru sistemul de asistență socială.

Din perspectiva mediului de afaceri, propunerea legislativă are un impact pozitiv prin crearea de stimulente concrete pentru angajatori. Facilitatea financiară oferită angajatorilor care încadrează foști deținuți reduce costurile inițiale cu forța de muncă și compensă parțial pentru riscurile percepute asociate cu angajarea acestei categorii de persoane. Experiența internațională demonstrează că angajatorii care participă la programe de angajare a foștilor deținuți raportează, în medie, un nivel ridicat de satisfacție și o rată de fidelizare a angajaților comparabilă sau chiar superioară mediei. Acest lucru se datorează faptului că foștii deținuți care obțin o a doua șansă sunt adesea extrem de motivați să își păstreze locul de muncă și să demonstreze că merită încrederea acordată. Totodată, angajatorii beneficiază de o forță de muncă suplimentară într-o perioadă în care multe sectoare se confruntă cu deficitul de personal calificat.

Impactul social al propunerii legislative este, de asemenea, major și se manifestă pe multiple dimensiuni. Pe de o parte, reducerea ratei de recidivă contribuie direct la scăderea criminalității și la creșterea siguranței publice, ceea ce beneficiază întreaga societate. Studiile criminologice demonstrează că majoritatea infracțiunilor sunt comise de un număr relativ redus de recidiviști, astfel încât intervenții eficiente care reduc recidiva au un impact disproporționat de mare asupra ratei generale a criminalității. Pe de altă parte, reintegrarea cu succes a foștilor deținuți reduce sarcina asupra sistemelor

de asistență socială și reduce costurile pentru familiile acestora. Mulți foști deținuți au copii sau alte persoane în întreținere, iar incapacitatea lor de a se reintegra pe piața muncii generează sărăcie și excluziune socială care se răsfrâng asupra întregii familii, incluzând asupra copiilor minori.

Un alt aspect important al impactului social este legat de promovarea unei culturi de incluziune și de reducere a stigmatizării. Campaniile de reducere a stigmatizării, derulate de serviciile de probațiune în colaborare cu organizațiile neguvernamentale și cultele recunoscute, vor contribui la schimbarea percepției publice asupra foștilor deținuți și la recunoașterea faptului că aceștia au dreptul la o a doua șansă. Această schimbare culturală este esențială pentru succesul pe termen lung al oricărei strategii de reducere a recidivei, întrucât stigmatizarea și excluziunea socială constituie ele însele factori puternici care împing persoanele către recidivă.

În ceea ce privește asigurarea personalului medical în penitenciare, impactul social constă în garantarea dreptului la sănătate al persoanelor deținute, care nu trebuie să fie condiționat de statutul lor de privare de libertate. O îngrijire medicală adecvată în timpul detenției nu doar că respectă drepturile fundamentale ale omului, dar contribuie și la prevenirea răspândirii bolilor transmisibile în mediul penitenciar și, prin extensie, în comunitatea largă după eliberarea deținuților. De asemenea, tratamentul adecvat al problemelor de sănătate mintală, care sunt foarte prevalente în populația penitenciară, este esențial pentru reducerea comportamentului violent și pentru creșterea șanselor de reintegrare cu succes.

În ceea ce privește impactul asupra mediului înconjurător, acesta este indirect, dar pozitiv. Reducerea ratei de recidivă și, implicit, a populației penitenciare reduce presiunea asupra infrastructurii penitenciare și consumul de resurse asociat cu funcționarea acestor unități. Totodată, reintegrarea cu succes a foștilor deținuți pe piața muncii contribuie la reducerea șomajului și la creșterea productivității economice, ceea ce permite o dezvoltare economică mai durabilă.

Evaluarea costurilor și beneficiilor relevă un raport favorabil pe termen mediu și lung. Deși implementarea inițială a măsurilor propuse presupune investiții în încheierea protocoalelor de colaborare, în amenajarea locuințelor sociale, în acordarea facilităților pentru angajatori și în dezvoltarea programelor de mentorat, aceste costuri sunt semnificativ mai mici decât economiile generate prin reducerea recidivei. Fiecare persoană care nu recidivează economisește sistemului de justiție costurile cu o nouă procedură penală și cu executarea unei noi pedepse, care pot depăși cu mult costurile

investite în reintegrarea sa. Totodată, foștii deținuți reintegrați cu succes devin contribuabili la bugetul de stat și nu mai constituie o sarcină pentru sistemele de asistență socială. Estimările indică faptul că investiția în reintegrarea unui fost deținut se amortizează în medie în doi până la trei ani prin economiile generate de evitarea recidivei.

III. IMPACTUL FINANCIAR ASUPRA BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT

Implementarea prezentei propuneri legislative implică cheltuieli suplimentare pe termen scurt, care vor fi compensate prin economii substanțiale pe termen mediu și lung. Pe termen scurt, pentru anul curent și pentru următorii doi ani, se estimează următoarele categorii de cheltuieli suplimentare.

În primul rând, externalizarea serviciilor medicale pentru ocuparea posturilor vacante din penitenciare va genera cheltuieli suplimentare până la ocuparea definitivă a acestor posturi prin concurs. Aceste cheltuieli vor fi suportate din bugetul Ministerului Justiției prin Administrația Națională a Penitenciarelor și din bugetul Ministerului Sănătății, conform protocoalelor încheiate. Pe măsură ce posturile vor fi ocupate prin detașare sau concurs, aceste costuri se vor reduce progresiv. Beneficiile pe termen lung constau în îmbunătățirea stării de sănătate a populației penitenciare, reducerea costurilor cu tratamentele de urgență și reducerea riscului de răspândire a bolilor transmisibile.

În al doilea rând, asigurarea accesului prioritar la locuințe sociale pentru persoanele eliberate din penitenciare va presupune cheltuieli pentru autoritățile locale care gestionează fondul de locuințe sociale. Această investiție se va amortiza rapid prin reducerea costurilor cu asistența socială de urgență și prin creșterea șanselor de reintegrare pe piața muncii, care va genera venituri fiscale suplimentare.

În al treilea rând, subvenționarea angajatorilor va fi suportată din bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, prin Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă. Investiția se va amortiza prin veniturile fiscale generate de persoanele angajate și prin economiile rezultate din evitarea recidivei.

În al patrulea rând, dezvoltarea programelor de mentorat comunitar și a campaniilor de reducere a stigmatizării de către serviciile de probațiune va necesita cheltuieli care vor acoperi costurile cu formarea consilierilor de probațiune, cu organizarea de parteneriate cu organizații neguvernamentale și culte recunoscute, cu producerea de materiale informative și cu organizarea de evenimente comunitare.

Cheltuielile vor fi suportate din bugetul Ministerului Justiției prin Direcția Națională de Probațiune, cu posibilitatea atragerii de fonduri europene pentru programe de incluziune socială.

În ceea ce privește veniturile, implementarea măsurilor propuse va genera venituri indirecte semnificative prin reducerea ratei de recidivă. Totodată, persoanele reintegrate pe piața muncii vor genera venituri fiscale suplimentare prin impozite și contribuții sociale.

Pe termen lung, pe o perioadă de cinci ani, economiile generate prin reducerea ratei de recidivă vor depăși semnificativ investițiile inițiale. Totodată, veniturile fiscale generate de persoanele reintegrate cu succes pe piața muncii vor crește progresiv, pe măsură ce un număr tot mai mare de foști deținuți vor beneficia de programele de sprijin. Astfel, după primii trei ani de implementare, propunerea legislativă va deveni autofinanțabilă și va genera economii nete pentru bugetul de stat.

IV. IMPACTUL ASUPRA SISTEMULUI JURIDIC

Prezenta propunere legislativă se înscrie în contextul mai larg al armonizării legislației naționale cu standardele europene și internaționale în materie de drepturi ale omului, de tratament al persoanelor private de libertate și de reintegrare socială a foștilor deținuți. Principalele implicații ale noii reglementări asupra legislației în vigoare constau în modificarea și completarea a patru acte normative fundamentale.

Din perspectiva compatibilității cu reglementările unionale, propunerea legislativă este pe deplin conformă cu acquis-ul comunitar în materie de drepturi fundamentale și incluziune socială. Deși Uniunea Europeană nu are o competență directă în materia dreptului penal substanțial și a executării pedepselor, acestea rămânând în competența statelor membre, există numeroase instrumente de soft law și orientări strategice care stabilesc standarde minime ce trebuie respectate. Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene consacră la articolul patru interzicerea torturii și a tratamentelor inumane sau degradante, ceea ce impune statelor membre obligația de a asigura condiții decente de detenție, incluzând accesul la servicii medicale adecvate.

De asemenea, Strategia Uniunii Europene pentru incluziunea socială și combaterea sărăciei subliniază importanța asigurării accesului la locuințe adecvate și la piața muncii pentru toate categoriile vulnerabile, incluzând foștii deținuți. Recomandarea Consiliului Uniunii Europene privind integrarea pe piața muncii a șomerilor pe termen

lung încurajează statele membre să acorde o atenție specială grupurilor care se confruntă cu bariere multiple în accesul la ocuparea forței de muncă, categoria în care se încadrează și persoanele eliberate din penitenciare. Propunerea legislativă transpune aceste orientări strategice în legislația națională prin crearea unui cadru coerent de sprijin pentru reintegrarea foștilor deținuți.

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului este deosebit de relevantă pentru înțelegerea necesității asigurării unor servicii medicale adecvate în penitenciare. Curtea a subliniat că statul are obligația pozitivă de a asigura condițiile necesare pentru protejarea dreptului la viață și la integritate fizică și psihică al persoanelor aflate în custodia sa, ceea ce include și obligația de a furniza asistență medicală adecvată. Curtea a statuat că absența sau insuficiența serviciilor medicale în locurile de detenție poate constitui o încălcare a articolului trei din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Prezenta propunere legislativă răspunde direct acestor cerințe ale jurisprudenței europene prin instituirea unei obligații exprese a Ministerului Sănătății de a sprijini asigurarea personalului medical în penitenciare.

În ceea ce privește reintegrarea socială a foștilor deținuți, jurisprudența Curții Europene subliniază importanța măsurilor de sprijin post-detenție pentru respectarea dreptului la reinserție socială. Statul are anumite obligații pozitive de a facilita reintegrarea persoanelor condamnate în societate, în special prin asigurarea accesului la educație, formare profesională și oportunități de muncă. Propunerea legislativă dă eficiență acestor principii prin crearea unui cadru juridic care stimulează angajatorii să ofere oportunități de muncă foștilor deținuți și care asigură acces prioritar la locuințe sociale.

În ceea ce privește implicațiile asupra legislației interne, propunerea legislativă asigură coerența sistemului juridic prin coordonarea dispozițiilor din diferite acte normative. Se creează un cadru legal clar pentru colaborarea între Ministerul Sănătății și Administrația Națională a Penitenciarelor, eliminând ambiguitățile care existau anterior și care făceau dificilă ocuparea posturilor medicale vacante din penitenciare. Această modificare este corelată cu prevederile Legii privind executarea pedepselor, care prevede dreptul deținuților la asistență medicală, dar fără a stabili mecanisme concrete pentru asigurarea acestui drept.

Modificările aduse Legii locuinței creează pentru prima dată în legislația românească un drept expres de acces prioritar la locuințe sociale pentru persoanele eliberate din penitenciare, completând astfel cadrul de protecție socială pentru categoriile

vulnerabile. Această modificare este corelată cu prevederile Legii privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune, care prevede obligația serviciilor de probațiune de a sprijini reinserția condamnaților, incluzând prin recomandarea pentru accesul la locuințe sociale. De asemenea, modificarea este în concordanță cu politica națională de locuire socială, care urmărește extinderea accesului la astfel de locuințe pentru toate categoriile de persoane aflate în nevoie.

Modificările aduse Legii privind sistemul asigurărilor pentru șomaj extind cadrul de stimulare a angajatorilor astfel încât să includă și foștii deținuți, alături de alte categorii vulnerabile precum persoanele cu dizabilități, tinerii, șomerii de lungă durată etc. Această extindere creează o simetrie logică în sistemul de facilitare a accesului pe piața muncii pentru toate categoriile care se confruntă cu discriminare sau cu bariere în angajare. Totodată, modificarea asigură coerența cu obiectivele Strategiei Naționale de Ocupare a Forței de Muncă, care vizează creșterea ratei de ocupare și reducerea excluziunii de pe piața muncii.

În sfârșit, modificările aduse Legii privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune consolidează rolul serviciilor de probațiune ca actori centrali în procesul de reintegrare socială, nu doar în cel de supraveghere. Obligația expresă de a colabora cu autoritățile locale, organizațiile neguvernamentale și cultele recunoscute pentru dezvoltarea de programe de mentorat și campanii de reducere a stigmatizării transformă serviciile de probațiune în agenți activi ai schimbării sociale și ai promovării unei culturi de incluziune. Această modificare este în concordanță cu Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind regulile de probațiune europene, care subliniază importanța implicării comunității în procesul de reintegrare.

Un aspect important al impactului asupra sistemului juridic îl constituie și necesitatea adaptării practicii judiciare și administrative la noile reglementări. Instanțele de judecată și serviciile de probațiune vor trebui să evalueze solicitările de recomandare pentru acces la locuințe sociale pe baza unor criterii clare și previzibile, asigurând echilibrul între nevoia de sprijin a foștilor deținuți și protecția interesului public. Pentru a asigura o practică unitară, se impune elaborarea unor ghiduri metodologice și organizarea de programe de formare pentru consilierii de probațiune, asistenții sociali și reprezentanții autorităților locale. Totodată, va fi necesară și formarea personalului medical care va fi detașat în sistemul penitenciar pentru a-i familiariza cu specificul mediului penitenciar și cu nevoile particulare ale populației deținute.

În ceea ce privește măsurile viitoare de armonizare, după adoptarea prezentei legi va fi necesară elaborarea unor acte normative secundare pentru reglementarea detaliilor de aplicare. În primul rând, Guvernul va adopta în termen de nouăzeci de zile de la intrarea în vigoare a legii normele de aplicare și hotărârile necesare, incluzând proceduri detaliate pentru detașarea personalului medical, criterii de eligibilitate pentru accesul prioritar la locuințe sociale și modalități de acordare a facilităților pentru angajatori. În al doilea rând, Ministerul Justiției și Ministerul Sănătății vor încheia în termen de trei luni protocoale de colaborare care vor stabili fluxurile de trimitere către centre de referință, specialitățile medicale prioritare pentru detașare și mecanismele de finanțare a serviciilor externalizate. În al treilea rând, Ministerul Muncii va emite norme metodologice pentru implementarea facilităților acordate angajatorilor, stabilind procedurile de solicitare, documentele justificative necesare și mecanismele de control.

V. CONSULTĂRILE DERULATE ÎN VEDEREA ELABORĂRII PROIECTULUI DE ACT NORMATIV

În procesul de elaborare a prezentei propuneri legislative au fost derulate consultări extinse cu reprezentanți ai tuturor categoriilor de actori relevanți din sistemul de justiție penală, din sistemul de sănătate, din autoritățile locale și din societatea civilă. Aceste consultări au avut ca scop asigurarea unei fundamentări solide a soluțiilor legislative propuse, identificarea tuturor aspectelor practice care pot influența implementarea reformei și obținerea unui sprijin larg pentru măsurile propuse.

Au fost consultați reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor, care au furnizat date statistice privind populația penitenciară, situația personalului medical din penitenciare, numărul posturilor vacante și principalele probleme cu care se confruntă în asigurarea asistenței medicale pentru deținuți. Directori de penitenciare au oferit o perspectivă practică asupra dificultăților în recrutarea personalului medical și asupra necesității unei implicări mai active a Ministerului Sănătății. Reprezentanții Administrației Naționale a Penitenciarelor au salutat propunerea de instituire a unei obligații exprese a Ministerului Sănătății de a sprijini sistemul penitenciar și au subliniat că această măsură va contribui semnificativ la îmbunătățirea situației din teren.

Au fost consultați și reprezentanți ai Ministerului Sănătății și ai direcțiilor de sănătate publică județene, care au analizat prevederile privind detașarea personalului medical și externalizarea serviciilor medicale. Aceștia au exprimat disponibilitatea de a

colabora mai strâns cu sistemul penitenciar, dar au subliniat necesitatea asigurării resurselor financiare adecvate pentru acoperirea costurilor cu externalizarea serviciilor. Totodată, au oferit recomandări privind specialitățile medicale prioritare și modalitățile optime de organizare a centrelor de referință pentru tratamentul deținuților cu afecțiuni complexe.

Serviciile de probațiune au fost, de asemenea, consultate și au analizat propunerile privind dezvoltarea programelor de mentorat comunitar și a campaniilor de reducere a stigmatizării. Consilierii de probațiune au subliniat importanța acestor programe pentru succesul reinserției și au oferit exemple de inițiative locale care au avut rezultate pozitive. Totodată, au solicitat asigurarea resurselor financiare și umane necesare pentru implementarea acestor programe la nivel național, recomandare care a fost luată în considerare în estimarea impactului financiar.

Au fost consultate și organizații neguvernamentale active în domeniul drepturilor omului, al reformei sistemului de justiție penală și al incluziunii sociale. Acestea au subliniat importanța asigurării unor mecanisme eficiente de monitorizare a implementării legii pentru a preveni situațiile în care drepturile prevăzute de lege rămân neaplicate în practică.

Pe data de 30 septembrie 2025 a avut loc o dezbatere publică la Palatul Parlamentului, Sala Drepturilor Omului, la care au fost prezente toate categoriile menționate mai sus, reprezentanți ai ministerelor implicate în procesul de implementare, reprezentanți ai comisiilor parlamentare de specialitate și experți în domeniul executării pedepselor și al asistenței sociale. Participanții la dezbatere au transmis propuneri concrete de îmbunătățire a textului legislativ, care au fost analizate și integrate, acolo unde a fost cazul, în forma finală a propunerii.

Esența recomandărilor primite în urma consultărilor poate fi sintetizată astfel: toate categoriile de actori consultați au recunoscut necesitatea urgentă a măsurilor propuse și au exprimat sprijin pentru obiectivele reformei. Principalele recomandări au vizat asigurarea unor mecanisme concrete de implementare, includerea unor proceduri clare pentru acordarea beneficiilor, condiționarea accesului la facilități de anumite criterii pentru a preveni abuzurile și asigurarea resurselor financiare adecvate. Toate aceste recomandări au fost luate în considerare în elaborarea formei finale a propunerii legislative.

VI. ACTIVITĂȚILE DE INFORMARE PUBLICĂ PRIVIND ELABORAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTULUI DE ACT NORMATIV

Transparența procesului legislativ și implicarea cetățenilor în dezbaterile publice a reformelor legislative reprezintă principii fundamentale ale statului de drept democratic. În conformitate cu aceste principii, prezenta propunere legislativă a făcut și va continua să facă obiectul unui amplu proces de informare publică și consultare a tuturor părților interesate.

După adoptarea legii, va fi elaborată o strategie de comunicare pentru informarea publicului larg privind noile reglementări și implicațiile acestora. Această strategie va include producerea de materiale informative ușor accesibile, cum ar fi broșuri, infografice și clipuri video explicative, care vor fi distribuite prin intermediul site-urilor instituțiilor publice, al rețelelor sociale și al mass-media. Se vor organiza campanii de informare care să explice beneficiile sociale și economice ale reinserției foștilor deținuți și să promoveze o cultură de incluziune și de reducere a stigmatizării. Aceste campanii vor fi realizate în parteneriat cu organizațiile neguvernamentale, cu mass-media și cu reprezentanți ai comunităților locale.

Un aspect important al activităților de informare publică îl constituie și comunicarea cu persoanele direct afectate de reformă, respectiv persoanele condamnate și familiile acestora. Vor fi elaborate ghiduri informative care vor explica în mod clar și accesibil drepturile și oportunitățile disponibile pentru persoanele eliberate din penitenciare, incluzând procedurile pentru solicitarea accesului prioritar la locuințe sociale, informații despre facilitățile acordate angajatorilor care încadrează foști deținuți și despre programele de sprijin oferite de serviciile de probațiune. Aceste ghiduri vor fi distribuite în toate penitenciarele cu cel puțin trei luni înainte de eliberare și vor fi disponibile și online pe site-urile instituțiilor relevante.

De asemenea, vor fi organizate sesiuni de informare pentru angajatori, în colaborare cu camerele de comerț și industrie și cu asociațiile patronale, pentru a-i familiariza cu facilitățile disponibile și cu procedurile de solicitare a acestora. Aceste sesiuni vor include și prezentări de studii de caz și exemple de bune practici din partea angajatorilor care au experiență în angajarea foștilor deținuți, pentru a demonstra beneficiile concrete ale acestei practici și pentru a combate prejudecățile și temerile nejustificate.

Pentru autoritățile locale și pentru profesioniștii care vor fi implicați în implementarea legii, vor fi organizate programe de formare care vor acoperi aspectele procedurale și practice ale aplicării noilor reglementări. Aceste programe vor include module despre criteriile de eligibilitate pentru accesul prioritar la locuințe sociale, despre procedurile de verificare a condițiilor, despre gestionarea relației cu serviciile de probațiune și despre monitorizarea respectării obligațiilor. De asemenea, vor fi organizate programe de formare pentru personalul medical care va fi detașat în sistemul penitenciar, pentru a-l familiariza cu specificul mediului penitenciar și cu nevoile particulare ale populației deținute.

Ministerul Justiției, prin Administrația Națională a Penitenciarelor și Direcția Națională de Probațiune, va crea secțiuni dedicate pe site-urile proprii, care vor conține informații complete despre implementarea legii, incluzând texte legislative, ghiduri practice, formulare și date statistice privind numărul de beneficiari și rezultatele obținute. Aceste secțiuni vor fi actualizate periodic și vor permite cetățenilor să adreseze întrebări și să solicite clarificări.

Pentru asigurarea unei comunicări eficiente cu mass-media, vor fi organizate conferințe de presă periodice în care reprezentanți ai instituțiilor responsabile vor prezenta progresele înregistrate în implementarea legii și vor răspunde întrebărilor jurnaliștilor. De asemenea, vor fi elaborate comunicate de presă și materiale de background care să faciliteze înțelegerea și prezentarea corectă a reformei în mass-media.

Un element important al strategiei de informare publică îl constituie și implicarea comunităților locale în procesul de reintegrare. Vor fi organizate întâlniri comunitare, facilitate de serviciile de probațiune în colaborare cu autoritățile locale și cu organizațiile neguvernamentale, în care reprezentanții comunității vor fi informați despre importanța reinserției sociale și vor fi încurajați să participe la programe de mentorat și sprijin. Aceste întâlniri vor include și mărturii ale foștilor deținuți care s-au reintegrat cu succes, pentru a demonstra că schimbarea este posibilă și că investiția în reinserție aduce beneficii întregii comunități.

VII. MĂSURILE DE IMPLEMENTARE

Implementarea cu succes a prezentei propuneri legislative necesită adoptarea unui set complex de măsuri organizatorice, administrative și instituționale, atât la nivelul

administrației publice centrale, cât și la nivelul administrației publice locale. Aceste măsuri trebuie să asigure nu doar intrarea formală în vigoare a noilor dispoziții legale, ci și crearea capacității instituționale necesare pentru aplicarea lor efectivă.

La nivelul Ministerului Justiției, prin Administrația Națională a Penitenciarelor, vor fi necesare mai multe categorii de măsuri. În primul rând, va fi desemnată o structură responsabilă pentru coordonarea implementării prevederilor privind asigurarea personalului medical în penitenciare. Această structură va avea responsabilitatea de a colabora cu Ministerul Sănătății pentru încheierea protocolului de colaborare prevăzut de lege, de a identifica și prioritiza posturile medicale vacante, de a coordona procesul de detașare sau repartizare a personalului medical și de a gestiona contractele de externalizare a serviciilor medicale. Va fi elaborat un Plan Anual de Asigurare a Personalului Medical, care va stabili obiective concrete privind numărul de posturi care urmează a fi ocupate prin fiecare modalitate și indicatorii de performanță.

În al doilea rând, Administrația Națională a Penitenciarelor va colabora strâns cu serviciile de probațiune pentru implementarea prevederilor privind accesul prioritar la locuințe sociale. Va fi elaborat un protocol intern care să stabilească procedurile de transmitere a informațiilor despre persoanele care urmează să fie eliberate și care îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de acest drept, astfel încât serviciile de probațiune să poată emite recomandările necesare în timp util. De asemenea, va fi creată o bază de date care să permită monitorizarea numărului de persoane care au beneficiat de acest drept și a rezultatelor obținute în termeni de reintegrare socială.

La nivelul Ministerului Sănătății vor fi adoptate măsuri pentru sprijinirea asigurării personalului medical în penitenciare. Va fi elaborat un protocol de colaborare cu Administrația Națională a Penitenciarelor care va stabili mecanisme concrete de detașare sau repartizare a personalului medical din sistemul de sănătate publică către sistemul penitenciar, precum și proceduri de externalizare a serviciilor medicale către furnizori privați în cazul posturilor vacante neocupate în termen de trei luni de la declararea vacantului. Acest protocol va identifica centre medicale de referință pentru diferite specialități, care vor asigura tratamentul persoanelor deținute cu afecțiuni care nu pot fi tratate în cabinetele medicale din penitenciare. De asemenea, vor fi stabilite fluxurile de trimitere către aceste centre de referință și mecanismele de finanțare a serviciilor furnizate.

Ministerul Sănătății va lua măsuri pentru a face mai atractivă cariera medicală în sistemul penitenciar, prin îmbunătățirea salarizării, prin acordarea de sporuri pentru

condiții de muncă dificile și prin crearea de oportunități de formare profesională continuă. De asemenea, va organiza campanii de recrutare țintite în facultățile de medicină și în rândul medicilor rezidenți, pentru a atrage personalul medical tânăr către această carieră.

La nivelul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale vor fi adoptate măsuri pentru implementarea programului de stimulente acordate angajatorilor care încadrează foști deținuți. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă va emite norme metodologice detaliate care vor stabili procedurile de solicitare a facilităților, documentele justificative necesare, termene și mecanismele de verificare și control. Vor fi organizate campanii de informare și conștientizare în rândul angajatorilor privind beneficiile încadrării foștilor deținuți și mecanismele de sprijin disponibile. Agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene și a municipiului București vor avea un rol esențial în medierea între foștii deținuți care caută un loc de muncă și angajatorii care oferă astfel de oportunități. Vor fi organizate burse locuri de muncă speciale, la care angajatorii interesați vor putea întâlni candidați din rândul foștilor deținuți și vor putea primi consultanță privind facilitățile disponibile.

La nivelul administrației publice locale vor fi adoptate măsuri pentru implementarea prevederilor privind accesul prioritar la locuințe sociale. Primăriile, în colaborare cu Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, vor actualiza regulamentele privind repartizarea locuințelor sociale pentru a include categoria persoanelor eliberate din penitenciare între beneficiarii cu drept de acces prioritar. Vor fi stabilite criterii clare de eligibilitate și proceduri transparente de evaluare a cererilor, pentru a asigura că beneficiază cu adevărat persoanele care se află în cea mai mare nevoie. De asemenea, vor fi identificate locuințe sociale disponibile care pot fi alocate acestei categorii de beneficiari și vor fi planificate investiții pentru extinderea fondului de locuințe sociale acolo unde este necesar.

Autoritățile locale vor colabora cu serviciile de probațiune pentru monitorizarea modului în care persoanele eliberate din penitenciare respectă obligațiile asociate cu acordarea locuinței sociale și pentru oferirea de sprijin suplimentar în cazul apariției dificultăților. De asemenea, vor fi organizate campanii de informare și educare a comunităților locale privind importanța reintegrării sociale a foștilor deținuți și beneficiile pe care le aduce întregii comunități reducerea recidivei.

La nivelul Direcției Naționale de Probațiune și al serviciilor de probațiune teritoriale vor fi adoptate măsuri pentru implementarea obligației de colaborare cu autoritățile

locale, organizațiile neguvernamentale și cultele recunoscute. Va fi elaborată o Strategie Națională de Dezvoltare a Programelor de Mentorat Comunitar și de Reducere a Stigmatizării, care va stabili obiective concrete, metodologii de lucru și indicatori de performanță. Serviciile de probațiune vor încheia protocoale de parteneriat cu autorități locale, cu organizații neguvernamentale active în domeniul incluziunii sociale și cu reprezentanți ai cultelor recunoscute, pentru dezvoltarea de programe comune de sprijinire a reinserției foștilor deținuți.

Vor fi organizate programe de formare pentru consilierii de probațiune, care vor include module privind tehnicile de dezvoltare comunitară, metodele de mentorat, modalitățile de facilitare a contactului între foștii deținuți și comunitate și strategiile de reducere a stigmatizării. De asemenea, vor fi elaborate ghiduri metodologice și instrumente de lucru care să sprijine consilierii de probațiune în implementarea acestor programe.

Un aspect important al măsurilor de implementare îl constituie și formarea tuturor profesioniștilor care vor fi implicați în aplicarea noilor reglementări. Vor fi organizate programe de formare pentru asistenții sociali din autoritățile locale, care vor include module privind criteriile de eligibilitate pentru accesul prioritar la locuințe sociale, procedurile de verificare și de colaborare cu serviciile de probațiune. Pentru personalul medical care va fi detașat în sistemul penitenciar vor fi organizate stagii de formare care să îi familiarizeze cu specificul mediului penitenciar, cu nevoile particulare ale populației deținute și cu procedurile administrative specifice. Pentru angajatori și pentru reprezentanții serviciilor de resurse umane vor fi organizate seminarii și workshop-uri care să prezinte facilitățile disponibile, procedurile de solicitare și bunele practici în integrarea foștilor deținuți în mediul de lucru.

Pentru asigurarea unui proces de implementare transparent și pentru monitorizarea eficienței măsurilor adoptate, Administrația Națională a Penitenciarelor va prezenta Parlamentului României, prin Comisia juridică din Camera Deputaților și Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din Senat, rapoarte semestriale privind implementarea prevederilor legii. Aceste rapoarte vor include date statistice privind numărul de posturi medicale ocupate prin fiecare modalitate prevăzută de lege, evoluția stării de sănătate a populației penitenciare, numărul de persoane eliberate care au beneficiat de acces prioritar la locuințe sociale, numărul de angajatori care au beneficiat de facilități pentru încadrarea foștilor deținuți, numărul de persoane angajate și menținute în muncă, programele de mentorat dezvoltate de serviciile de

probațiune și impactul acestor măsuri asupra ratei de recidivă. Pe baza acestor rapoarte, Parlamentul va putea evalua eficiența reformei și va putea adopta măsuri de ajustare a legislației sau a politicilor publice, dacă va fi necesar.

De asemenea, va fi creat un mecanism de monitorizare independentă, care va implica reprezentanți ai societății civile, ai mediului academic și ai instituțiilor naționale de apărare a drepturilor omului. Acest mecanism va avea rolul de a verifica implementarea efectivă a prevederilor legii, de a identifica eventualele disfuncționalități și de a formula recomandări pentru îmbunătățirea implementării. Rapoartele acestui mecanism vor fi publicate și dezbătute în cadrul unor conferințe anuale dedicate evaluării reformei.

VIII. CONCLUZII

În concluzie, prezenta propunere legislativă reprezintă un pas important în reforma sistemului de reintegrare socială a persoanelor eliberate din penitenciare, care răspunde atât obligațiilor internaționale și europene ale statului român în materie de drepturi ale omului, cât și necesităților practice de reducere a recidivei, de îmbunătățire a accesului la servicii medicale în penitenciare și de creștere a eficienței procesului de reintegrare socială. Soluțiile legislative propuse sunt temeinic fundamentate pe experiența internațională, pe recomandările organismelor europene și pe consultările extinse cu toate categoriile de actori relevanți.

Instituirea obligației exprese a Ministerului Sănătății de a sprijini asigurarea personalului medical pentru penitenciare reprezintă o măsură esențială pentru garantarea dreptului la sănătate al persoanelor deținute, care nu trebuie să fie condiționat de statutul lor de privare de libertate. Această măsură va contribui la alinierea deplină a României la standardele Convenției Europene a Drepturilor Omului și la încetarea condamnărilor repetate ale țării noastre de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului pentru încălcarea dreptului la sănătate și a interzicerii tratamentelor inumane sau degradante.

Introducerea accesului prioritar la locuințe sociale pentru persoanele eliberate din penitenciare reprezintă o recunoaștere a faptului că lipsa unei locuințe stabile este unul dintre cei mai puternici predictorai ai recidivei. Această măsură va oferi persoanelor eliberate din penitenciare o fereastră de oportunitate esențială pentru a-și găsi un loc de

muncă și pentru a-și stabiliza situația, contribuind astfel la reducerea ratei de recidivă și la creșterea siguranței publice pe termen lung.

Extinderea facilităților pentru angajatori astfel încât să includă și persoanele eliberate din penitenciare reprezintă o investiție în reintegrarea acestora pe piața muncii și o recunoaștere a faptului că angajarea este unul dintre cei mai importanți factori de protecție împotriva recidivei. Această măsură va stimula angajatorii să ofere o a doua șansă foștilor deținuți și va contribui la reducerea discriminării pe piața muncii.

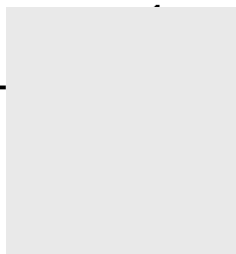
În sfârșit, obligația serviciilor de probațiune de a colabora cu autoritățile locale, organizațiile neguvernamentale și cultele recunoscute pentru dezvoltarea de programe de mentorat și campanii de reducere a stigmatizării reprezintă o schimbare de paradigmă în abordarea reinserției sociale. Această măsură recunoaște faptul că reintegrarea cu succes a foștilor deținuți este o responsabilitate colectivă a întregii societăți și că serviciile de probațiune trebuie să joace un rol activ în facilitarea acestui proces.

Deși implementarea acestor măsuri presupune investiții financiare pe termen scurt, evaluarea cost-beneficiu demonstrează că, pe termen mediu și lung, reforma va genera economii substanțiale pentru bugetul de stat și, mai ales, va contribui la reducerea criminalității, la creșterea siguranței publice și la respectarea demnității umane a tuturor persoanelor, inclusiv a celor care au săvârșit infracțiuni. Fiecare persoană care nu recidivează reprezintă o victimă în minus, o economie pentru sistemul de justiție și o viață restructurativă care contribuie pozitiv la societate.

Pentru toate aceste motive, solicităm Parlamentului României să adopte prezenta propunere legislativă, contribuind astfel la modernizarea sistemului de justiție penală, la consolidarea statului de drept în România și la promovarea unei societăți mai incluzive și mai sigure pentru toți cetățenii săi.

INIȚIATOR:

Deputat AUR Laura Gherasim

/

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru reducerea gradului de recidivă în cadrul reformei legii penale și a condițiilor din penitenciare

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	PEIU PETRISOR	AUR	
2	VLAHU NICOLAE	AUR	
3	Petr. George Goga	AUR	
4	CHERTĂ COSTACHE	AUR	
5.	IACOB C. CIPRIAN	A.U.R.	
6	SIPOS Emu Octavia	AUR	
7	Ifeon Geanina	AUR	
8.	Silgeonu Bobin	AUR	
9.	PAUOERN-FERNANDES LUMINITA	AUR	
10.	Sonda M. Ionut	AUR	
11.	Borecan Dorina	AUR	
12	ROMAN MARIUS-VALENTIN	AUR	
13	DUMITRESCU CRISTINA	A.U.R.	
14.	CONSTANTINESCU RODICA	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru reducerea gradului de recidivă în cadrul reformei legii penale și a condițiilor din penitenciare

[illegible]

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – Lege pentru reducerea gradului de recidivă în cadrul reformei legii penale și a condițiilor din penitenciare

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	SIMION GEORGE NICOLAE	AUR	
2.	CIORNOI DANIEL - CĂTĂLIN	AUR	
3.	Constantinescu Andrei	AUR	
4.	Munteanu Valeriu	AUR	
5.	BUTUNA CUSTINA-LINA	AUR	
6.	GURCUI LIVIU - OCTAVIAN	NA	
7.	MACAR MONICA	AUR	
8.	MIHAESCU MUGUR	AUR	
9.	FLOREA GABRIEL	AUR	
10.	VSADIU GEORGE	AUR	
11.	Lucian Florentin PUȘCĂȘU	AUR	
12.	NEGOESCU MIHAIL - BOGDAN	AUR	
13.	MITREA LUMINITA	AUR	
14.	VANIH-TUDOR LINA	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru reducerea gradului de recidivă în cadrul reformei legii penale și a condițiilor din penitenciare

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura /
15.	PARASCIOIU CRISTIAN	AUR	
16.	POZVITCI Florin Bogdan	AUR	
17.	BARBARA NEZU VALENTIN	AUR	
18.	Vulpoi Dorinel	AUR	
19.	POPESCU ANTONIO	AUR	
20.	COMAN ADIGOS	AUR	
21.	CACIM GABRIEL MATIAS	AUR	
22.	COLEȘA ILIE ALIN	AUR	
23.	GHEORGHE IONEL	AUR	
24.	IOSUB COSMIN TEODOR	AUR	
25.	DAN CEA SILVIU	AUR	
26.	GHEORGHE MIHAI CLAUDIU	AUR	
27.	DASCĂLU CRISTINA EMANUELA	AUR	
28.	MICULEA SAMUEL - VIRGIL	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative - Lege pentru reducerea gradului de recidivă în cadrul reformei legii penale și a condițiilor din penitenciare

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
29.	PASCARIU MIHAI-COSMIN	AUR	
30.	SORIN MURDACHEA	AUR	
31.	MINDRESCU MIC.	AUR	
32.	COSMIN CORNELIU	AUR	
33.	POSCASU PETRE	AUR	
34.	HRISTU COSMIN	AUR	
35.	Băuțu Serio	AUR	
36.	ȚILCA STRO	AUR.	
37.	Serban Gicu	AUR	
38.	GROSU VERONICA	AUR	
39.	BORDIAN ALEXANDRU	AUR	
40.	TANASĂ DANI	AUR	
41.	MUSAT LUCIAN	AUR	
42.	Negrea Petru	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru reducerea gradului de recidivă în cadrul reformei legii penale și a condițiilor din penitenciare

[illegible]

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – Lege pentru reducerea gradului de recidivă în cadrul reformei legii penale și a condițiilor din penitenciare

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
02.	Pachian Georgehe Petru	Independ.	
03	IONESCU TUDOR	S.O.S. RO	
04	Tiu Mihail	S.O.S. RO	
05	CHIRIȚA RAZVAN-MIRELA	POT	
06.	Voicu Mariana	Indep.	
07.	MACOVEI ILIE SIMONA	S.O.S. RO	
08	SILIU AURORA TASCIA	Independ	
09	CSILLAG ANDREEA	Independ	
10	TODUA IULIA	PSD	
	MITREA MIMI TRINA	AUR	
12	COAZNIC IULIA	PSD	
13	LOMBREA GHERGHE	PSD	
14	Voluntes Verginio	SOS	

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – Lege pentru reducerea gradului de recidivă în cadrul reformei legii penale și a condițiilor din penitenciare

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
	Ionel. Gărdescu	S.D.S. Ro	
	CÎMPIANU ANDREEA PETRONELA	S.D.S. Ro	
	OLĂENASU SORIN	S.O.S. Ro	
	CARAGIĂ FIORIN	S.O.S. Ro	
	BAD. ANA ANDREIA	S.O.S. Ro	
	Ion Nicolae Popescu	S.O.S. Ro	
	VIDRA VLAD ANDREI	S.O.S. Ro	
	MATICHESCU MIHAILA	PSD	
	ÎSAR MARIUS	PSD	
	Neagu Răzvan	PSD	
	Bruynseels Ramona	ACR	
	POPA ADRIAN	PSD	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru reducerea gradului de recidivă în cadrul reformei legii penale și a condițiilor din penitenciare

[illegible]